

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.п.н. Кирил Костов

за качествата на дисертационния труд

„НАЧАЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО ТРОМПЕТ В РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ“

**за придобиване на образователната и научна степен
“Доктор” от Любчо Коскаров**

I. Актуалност и значимост на разработвания в дисертационния труд проблем.

Един известен български физиолог (чл. кор. на БАН проф. Др. Матеев) преди повече от 50 години, след проведени дългогодишни изследвания, е произнесъл фразата «...пропуснатото по отношение на физическото и двигателното развитие на детето във възрастта от 7 до 10 години е пропуснато завинаги» (Др. Матеев, 1959). По-нататък животът непоколебимо доказва правотата на тази сентенция и то не само във визираната от него област от личностното развитие на детето, но без изключение, и във всички останали човешки дейности, включително и музиката. Затова може да се приеме, че избраната от докторанта тема *„НАЧАЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО ТРОМПЕТ В РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ“*, където експерименталният контингент ученици е I-IV клас, има своята перманентна значимост и актуалност.

Всеки опит да се усъвършенства методиката на обучение при формирането и усъвършенстването на умения да се свири на даден инструмент априори заслужава одобрение и поощрение. Това е и отправната точка от която трябва да се оценява и настоящият дисертационен труд, за който още в началото ще отбележа, че е едно солидно теоретично обобщение с подчертано практико-приложен характер на самостоятелно извървян богат професионален опит на автора. Внимателният преглед на дисертацията затвърждава категоричното становище, че това е един сериозен изследователски труд, обхващаш в детайли всички страни на научния проблем „тромпета като музикален инструмент (генезис, развитие, особености, приложение) и методиката за неговото начално обучение в Република Македония“. Необходимостта от усъвършенстване на методиката на обучение и съкращаване времетраенето на това обучение предопределя в значителна степен и перманентната актуалност на избрания от докторанта научен проблем за изследване.

II. Оценка на резултатите и приносите на дисертационния труд.

На получените резултати в дисертационния труд на Любчо Коскаров може да се даде добра оценка, като се има предвид, че те неминуемо ще привлекат вниманието на педагогическата общност, занимаваща се с методика на музикалното обучение като цяло и в частност с обучението на музикален инструмент в Република Македония.

Като най-същинска и полезна приемам тази част от дисертационния труд (гл. III.), в която в детайли са разгледани въпросите, свързани с методиката за начално обучение по тромпет. Това се отнася, както за принципите на подбор на децата за изучаването на този инструмент, също така и най-вече, за съдържанието на методиката за начално обучение (постановка за свирене и упражнения за начално обучение), така също и за подробно и коректно представените резултати от апробираната в практиката методика на обучение, чрез реализицията на завършилите македонската школа по тромпет, ученици.

В най-общ вид приносите на дисертационния труд могат да бъдат представени, както следва.

- ❖ Прави се сполучлив опит за цялостна систематизация и създаване на национална методика за начално обучение по тромпет в Република Македония, като се обогатява теорията и практиката на тромпетното изкуство и обучението по тромпет.

- ❖ Тази национална методика е създадена и апробирана в течение на години на базата на собствен методически модел за начално обучение по тромпет, както и авторска учебна програма за това.

- ❖ Идентифицирани са педагогическите и психологическите предпоставки за обучението по тромпет, които водят до повишаването на ефективността на подготовката на тромпетистите.

- ❖ За първи път са формулирани професионалните компетенции както на педагога - инструменталист, така и на завършилия тромпетист при свирене в различни ансамбли.

- ❖ Адаптирани са към условията на Македония най-важните и ефективни методически единици и постановки от световния опит и водещи школи по тромпет в света.

III. Критични бележки.

На фона на цялостното ми положително отношение към представения труд от докторанта и получените от него резултати ще посоча и някои слабости, с единствената цел да бъде полезен на автора при бъдещо оформяне на дисертационния труд като едно сериозно монографично изследване. Бележките и препоръките ми се отнасят до следното:

1. За всяко научно изследване е необходимо задължително да се формулира ясно и точно **научният проблем**, който ще се изследва в дисертационния труд. Това в настоящата

дисертация липсва и читателят се затруднява сам да търси и формулира евентуалният научен проблем, който докторантът решава в неговия изследователски труд.

2. С оглед на така формулираната тема на дисертационния труд, идеята и съдържанието на глава първа са доста встрани от основната идея на дисертацията, а именно – „началното обучение по тромпет“ . Много по-правилно би било, ако в тази част на труда се направи анализ на съществуващи в Македония или в други страни „методики за начално обучение по тромпет“, да се изтъкнат техните положителни и отрицателни страни и на тази база да се предложат новите идеи на автора за оптимизирането (усъвършенстването) на обучението по тромпет, или да се представи „нова, оригинална, авторова методика“ за тази цел.

IV. Заключение

Рецензираният дисертационен труд от македонския гражданин Люпчо Коскаров, е написан на добър български език и може да се приеме, с известна условност, че това е едно солидно теоретично обобщение с подчертано практико-приложен характер на самостоятелно извървян богат професионално-педагогически път на автора. Сполучливият опитът да се направи задълбочен анализ на факторите, определящи крайния положителен резултат от провежданото начално обучение по тромпет, обогатяващи музикално-педагогическата теория и практика и не на последно място актуалността на избрания за изследване проблем, ми дават основание да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на докторанта Люпчо Коскаров образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Методика на обучението по... (тромпет), с научен шифър 1.3.

Член на журито:

/проф. дпн К. Костов/

Дата: 10.10. 2011г.